

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Interkulturális és interkonfesszionális identitás

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş - Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Mesterképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Interkulturális és interkonfesszionális mediáció
1.7. Képzési forma	nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Interkulturális és interkonfesszionális identitás				A tantárgy kódja		TMM5301		
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Püsök Sarolta, habilitált egyetemi docens							
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. Püsök Sarolta, habilitált egyetemi docens							
2.4. Tanulmányi év		II.	2.5. Félév		3.	2.6. Értékelés módja		V	2.7. Tantárgy típusa	AlapT

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					62
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					62
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					7
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					7
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszama					140
3.8. A félév összóraszama					196
3.9. Kreditszám					8

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	
4.2. Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - együttműködéseket hoz létre - interkulturális tudatosságot tanúsít - jó interkulturális kompetenciáról tesz tanúbizonyságot
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - filozófiai, etikai és vallási ismereteket alkalmaz - tiszteletben tartja a kulturális értékek és normák sokféleségét - nyitottan gondolkodik - aktívan odafigyel

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az előadássorozat megismerteti a hallgatókkal az identitás alkotóelemeit, különös tekintettel a vallási és etnikai hovatartozásra. • Megismerteti identitáselemzés interdiszciplináris eszközeit és módszereit
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>A hallgatók a tantárgy révén:</p> <ul style="list-style-type: none"> • megismerik az identitáshoz tartozó szakkifejezéseket, különös tekintettel a vallási és etnikai sajátosságokra • megismerik a kulturális és vallási identitás általános emberi és keresztyén vonásait • betekintést nyernek azoknak az erdélyi és nemzetközi szervezeteknek a munkájába, illetve azokba a jogszabályokba, amelyek előmozdítják a kultúrközi és felekezeti párbeszédet • indíttatást nyernek arra, hogy nemet mondanak a mások és önmaguk megítélésére vonatkozó káros beidegződésekre, kerüljék a vitákhoz és lelki sérülésekhez vezető megbélyegző, előítéletes magatartásmódot,

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés az interkulturális és interkonfesszionális identitás kérdéskörébe	Bemutató, problematizálás, megvitatás	
2. Az identitásformálás társadalmi vetületei.	- „-	
3. A kultúra hatása az identitásra és magatartásra. Élet az inter- és multikulturális társadalomban.	- „-	
4. Egyén, személy és közösség.	- „-	
5. Az identitás morális aspektusa	- „-	
6. A származás mint esély vagy akadály? A nemzeti hovatartozás és a keresztyénség kapcsolata a különféle egyházakban.	- „-	
7. Felekezeti-, nemzeti- és kulturális identitás	- „-	
8. Identitás, humanizmus és nacionalizmus.	- „-	
9. Megbélyegzések, történelmi előítéletek leépítésének és a helyes irány követésének igénye.	- „-	
10. A romániai és európai jogszabályok ismerete. Emberi jogok. Különbözőség de esélyegyenlőség. A rasszizmus, a xenofób, antiszemita és intoleráns viszonyulások leküzdése.	- „-	

11. A romániai és európai, világi és egyházi interkulturális és interkonfesszionális szervezetek. Felekezeti- és kultúrközi együttműködések helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi szinten.	- „-	
12. Érzékeny tétel a kulturális szokszínűség iránt családi, iskolai stb. nevelés által.	- „-	
13. Hagyomány és fejlődés. A káros örökségek legyőzésének, az igazi értékek továbbadásának jelentősége.	- „-	
14. Az interkonfesszionális identitás formálásának közegei: iskola, egyházközség és vallási szervezetek. Következtetések. Kiértékelés.	- „-	

Könyvészet

Kötelező:

- BUBER, Martin: *Én és Te*, Budapest, Európa, 1991 (BUBER, Martin, *Eu și tu*, Ed. Humanitas, București, 1992.)
- GADAMER, Hans-Georg: *Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika vázlata*. Gondolat, Budapest, 1984
- GREENFIELD, Susan: *Identitás a XXI. Században*, HVG KÖNYVEK, 2009
- KREINER, Armin: *Párbeszéd és igazság viszonya az egyházban*, In. Szakrális kommunikáció, szerk: KORPICS, Márta-PSZILCZL Dóra, Budapest, Typotex, 2007
- PANNENBERG, WOLFHART 1991. *Mi az ember ? Korunk antropológiája a teológia fényében*, Egyházforum, Budapest-Lucern.
- PATAKI Ferenc: *Identitás, személyiség, társadalom – Az identitáselmélet vitatott kérései*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1987
- PÜSÖK Sarolta: *A dialógus és feltételei a megbékéléshez vezető úton (Dialogul și condițiile lui în procesul de reconciliere)* – In. Református Szemle, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2010, Nr.6., Évf/Ed./Year/Jahrgang 103., pp.626–636., pg.10
- PÜSÖK Sarolta: *Tanítsunk-e más vallásokról, és ha igen, akkor mit és hogyan? (Trebuie să învățăm despre alte religii? Dacă da, ce anume și cum)* – In. Studia Univ. Babeș-Bolyai, Theologia Reformata Transylvania, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2007, Nr.1-2. pp.143-152., pg. 9

Ajánlott

- HABERMAS, Jürgen: *Vorbereitende Bemerkungen zu einer Theorie der kommunikativen Kompetenz*. In J. HABERMAS – N. LUHMANN: *Theorie der Gesellschaft oder Sozialtechnologie, Was leistet die Systemtheorie?* Frankfurt am Main, Suhrkamp, 1971
- KARÁCSONY Sándor: *Lehetséges-e református elvű világnézeti nevelés elméletben?* In: A magyarok Istene, Exodus, Budapest, 1943
- KOVÁCS Ábrahám: *Különböző teológiai megközelítések más vallásokhoz*, in: Napkelettől – Napnyugatig, Vallástörténeti tanulmányok I., Ref. Zsinati Iroda, Budapest, 1999.
- LEVINAS, Emmanuel: *Dialog*, ChGG Bd. 1. Freiburg, 1981
- MÉREI Ferenc, *Közösségek rejtett hálózata*, Budapest, Osiris Kiadó, 2006
- Dr. Frank SAWYER: *Kihívások, Konfliktushelyzetek*, Sárospatak, 1997
- SCHWEITZER, Friedrich: *Vallás és életút. Vallási fejlődés és keresztyén nevelés gyermek- és ifjúkorban*, Budapest, Kálvin Kiadó, 1999
- VERESS Károly: *A dialógus mint létforma*, In. Kellék: Gadamer – Nyelv – Dialógus; 18–19–20. szám, 2001
- BÉKÉSI Andor: *Mi kálvinisták*, Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest, 1990
- RIEMANN, Fritz: *A szorongás alapformái*, Budapest, Háttér kiadó 1998
- Püsök Sarolta: *Vallások, mítoszok és vallásfilozófiai irányzatok/ Vallástörténeti jegyzetek, (Religii, Mitologii și Curentele Filozofico-Religioase/Curs de Istoria și filozofia religiei)*, Cluj-Napoca -Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2012. Pg. 226, ISBN 978-606-8145-20-4
- Püsök Sarolta: *Útközben (Pe drum)*, Kolozsvár/Cluj-Napoca - Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2016. Pg. 363, ISBN 978-606-8886-02-2
- Püsök Sarolta: *Nők és férfiak az Ószövetségben (Femei și bărbați în Biblie)* – In: Erdélyi Református Naptár 2012, Cluj-Napoca -Ro, 2011, pp. 46-61., pg. 15
- Püsök Sarolta: *Az egyház mint nemzetmegtartó erő – a 20. századi magyar teológia tükrében (Rolul Bisericii în susținerea neamului)* – In: Átjárható határok – Ünnepi kötet dr. Gaál Botond professzor 65. születésnapjára/ Acta Theologica Debrecinensis 2. (szerk: Fekete Károly-Kustár Zoltán-Kovács Ábrahám) Debrecen, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, 2011, pp. 441-457, pg. 16
- Püsök Sarolta: *„Az igaz ember hitből él” (Róma 1,17) – a hit, mint a református önértelmezés fő alkotóeleme ("Cel neprihanit va trai prin credința." (Rom 1,17) – credința, ca principalul element al identității reformate)* – In. Studia

Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2017, Nr.2., pp. 216-229., pg.13, DOI: 10.24193/subbtref.62.2.15

- Püsök Sarolta: *Hagyományörzés és újítás összjátéka az erdélyi református egyházban az 1989-es változásokat követően (Tradiție și inovație în biserica reformată din Ardeal după 1989. – Reflexii privind bazele biblice și psihologice ale căsătoriei)*– In. Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Cluj-Napoca -Ro, 2017, Nr.1., pp. 185-192., pg. 8
- Püsök Sarolta: *Református világnézeti nevelés (Educația confesională reformată)*– In. Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Cluj-Napoca -Ro, 2016, Nr.1., pp.180-189, pg. 10
- Püsök Sarolta: *Emeljük tekintetünket egy könyvre – Gondolatok az olvasótól az olvasókhöz az Institutio új fordításával kapcsolatban (Să înălțăm privira către o carte – Gânduri de la cititori către cititori despre noua traducere a Învățăturii lui Calvin)*– In: Igazság és Élet, Református Továbbképző Intézet kiadványa, Debrecen, 2015, Nr.3., Ed. VIII., pp. 493-498., pg. 5
- Püsök Sarolta: *A szorongásról, (Despre anxietate)* In: ŐRSZAVAK, Magyarságismereti Tanításmódszertani Folyóirat Szórványban Élőknék, 2014 júniusi szám: http://www.nyeomszsz.org/orszavak/index.php?option=com_content&view=article&id=317&Itemid=94
- Püsök Sarolta: *A szeretet gyakorlása és tanítása (Despre iubire)*, In : ŐRSZAVAK, Magyarságismereti Tanításmódszertani Folyóirat Szórványban Élőknék, 2014 júniusi szám: http://www.nyeomszsz.org/orszavak/index.php?option=com_content&view=article&id=317&Itemid=94
- Püsök Sarolta: *A felelősség kérdése Tolsztoj Feltámadásában (Problematika responsabilității în romanul Înviearea de Tolstoi)*– In. Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Cluj-Napoca -Ro, 2013, Nr.1., pp.5-15., pg.11
- Püsök Sarolta: *Gyarapodni Isten és emberek előtti kedvességben – Hatékony kapcsolatteremtés és ápolás a lelkipásztori és tanári szolgálatban (A crește în har față de Dumnezeu și față de oameni – Succes în relații interumane în profesia de preot și profesor)* – In. Sárospataki Füzetek, Sárospatak - Hu, 2010/4., pp. 31- 43. pg. 12
- Püsök Sarolta: *Az eleve elrendelés kérdése, avagy a „mennyei puzzle” kirakása (Predestinația sau asamblarea unui puzzle ceresc)* – In: Egyediség és véletlen – interdiszciplináris párbeszéd 4., (A Bolyai Társaság szervezésében a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetemen tartott 4. nemzetközi interdiszciplináris konferencia előadásai, 2015. nov. 6-7.), ISBN 978-606-8145-95-2, Cluj-Napoca, Ed. Egyetemi Műhely Kiadó, 2016, pp.167-179., pag.12,
- Püsök Sarolta: *A Biblia mint a sikeres kommunikációs modellek tárháza (Biblia, o culegere a modelelor eficiente de comunicare)* – In: Paradigma(váltás) és kommunikáció – interdiszciplináris párbeszéd 1., (A Bolyai Társaság szervezésében a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetemen tartott 1. nemzetközi interdiszciplináris konferencia előadásai, 2012. május 4-5.), ISBN: 978-606-8145-53-2, Cluj-Napoca, Ed. Egyetemi Műhely Kiadó, Cluj-Napoca, 2014, pp.89-104., pag.15,
- Püsök Sarolta: *„Frauenwürde als Menschenwürde”: Die Problematik der Sünde in Tolstois Auferstehung bezüglich der Beziehung zwischen den Hauptpersonen – („Demnitatea femeii ca demnitate umană”: Problematika păcatului în romanul Înviearea de Tolstoi privind relația personajelor principale)* – In. Women and Religion – Dignity of the Woman as Dignity of the Human Being/ ESWTR Conference / Budapest-Hu - 2010, Cluj, Verbum, 2011, pp.193-203., pg. 10.
- Püsök Sarolta: *A dialógus és feltételei a megbékéléshez vezető úton (Dialogul și condițiile lui în procesul de reconciliere)* – In. Református Szemle, Cluj-Napoca -Ro, 2010, Nr.6., Ed. 103., pp.626–636., pg.10
- Püsök Sarolta: *A kanaáni vallás, adalékok az óizraeli vallás megismeréséhez (Religia din Canaan)* – In. Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Cluj-Napoca -Ro, 2009/ 2. , pp.19-39., pg. 20
- Püsök Sarolta: *Tanítsunk-e más vallásokról, és ha igen, akkor mit és hogyan? (Trebuie să învățăm despre alte religii? Dacă da, ce anume și cum?)* – In. Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Cluj-Napoca -Ro, 2007, Nr.1-2. pp.143-152., pg. 9
- Püsök Sarolta: *Vallás, vallások és etika viszonya (Relația dintre religie și etică)*– In: Református Szemle, Cluj-Napoca -Ro, 2005, Nr.3., pp.306–317., pg. 11
- Püsök Sarolta: *A Hitvallásismeret elvi és gyakorlati kérdései (Aspectele teoretice și practice ale disciplinei: Cunoștințe Confesionale)* – In. Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Cluj-Napoca -Ro, 2003, Nr. 1-2., pp.138–150., pg. 12
- Püsök Sarolta: *Nőmozgalmak, feminista teológia? Kísérlet a főbb irányvonalak és kérdéskörök ismertetésére (Prezentarea critică a mișcărilor și a teologiei feministe)* – In: Református Szemle, Cluj-Napoca -Ro, 2002, Nr.4–5., pp.369–381., pg. 12
- Püsök Sarolta: *Művészet, képrombolás, reformáció és a képi megjelenítés létjogosultságáról (Artă, iconoglastie, reformă și competența reprezentării prin imagini)* – In: Studia Uni. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvaniensis, 2001., Nr. 1., pp.139–150., pg.11

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
ibidem		

Könyvészet		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

Az emberek egyre gyakrabban szembesülnek a sokféleséggel, saját maguk megismerésén túl óriási kihívás a másság megismerésének és a rájuk gyakorolt hatásának a feladata. Az előadássorozat segítséget nyújt az utóbbi folyamathoz.
--

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Minden vizsgakérdésnél legalább a min. átmenő jegy elérése	Szóbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor		Szemináriumi dolgozat (CV narratív)	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az egyes témakörökhöz kapcsolódó kérdések 50%-ának a megválaszolása az előadások ill. a kötelező szakirodalom alapján. Vagy Az akadémiai követelményeknek megfelelő 6-8 oldalas dolgozat készítése az előadásokhoz kapcsolódó választott témából.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						
							
							

Kitöltés időpontja:

2025.04.30.

Előadás felelőse:

Dr. habil. Püsök Sarolta, egyetemi docens

Szeminárium felelőse:

Dr. habil. Püsök Sarolta, egyetemi docens

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

...

Intézetigazgató:

Dr. Péter István